

OREIG

ANY I NUM. 4

OLOT-I-1932

PUBLICACIÓ D'ARTS, LITERATURA I POLÍTICA

SUMARI

Frontís: FIGURA LACADA, SORTIDA DE
LES MANUFACTURES «SAKURA».

EDITORIAL R. Plà Coral.

ENS MANCA UNA BONÀ ENTITAT
CULTURAL R: Vayreda Casabó.

DEL MOMENT. Inseguretad de l'actual
situació, III i darrer. Joan de Bellpuig.

DE CARA AL MÓN. Notes de l'estranger.
Reporter

LES ARTS.

LES LLETRES. Ritmes. A. Esclassans.

L'HEREU. Fragment de la novel·la de Prudenci Bertrana.

POESIES. -- AFORÍSTICA.

LA POLÍTICA. Dos fets. Joan Puigjorn.

TORNAVEUS.--GASETA LOCAL.

Manufactures de Mantegnes, Formatges i Nates
(BAIX PIRINEO)

QUALITAT SUPERIOR

**Demaneu els nostres productes, en els
principals establiments**

Per a la comanda de natilles adreçar-se al Passeig de Blay, 3.-OLOT

PERFUMS - CALATS - BRODATS

CANDI VIÑETA

F. Serra Ginesta, 1-3

OLOT

Ramón Sunyer

Joieria, Argenteria
i esmalts

**BRILLANTS, PERLES
I PEDRERIA FINA**

Corts Catalanes, 660

BARCELONA

FARMACIA I PERFUMERIA

d'en Josep M.ª Llac

Quimic Farmacèutic

Bonaire, 1; Nou de Sant Antoni, 2
Telèfon 23 OLOT

OREIG

ANY I NUM. 4

OLOT-I-1932

PUBLICACIÓ D'ARTS, LITERATURA I POLÍTICA

MODERNES MANUFACTURES CATALANES

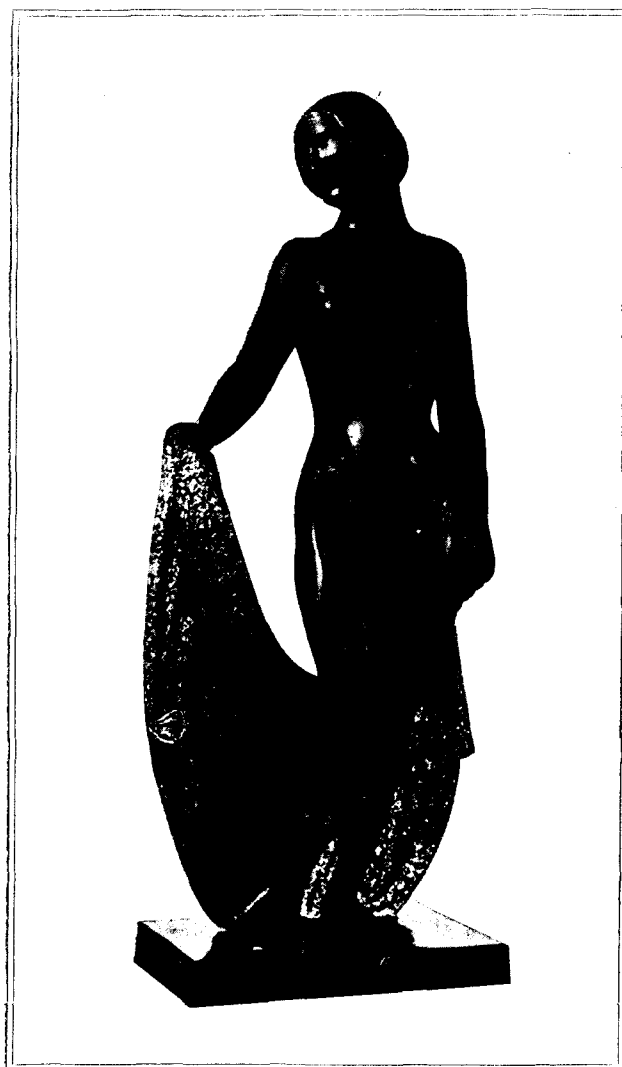
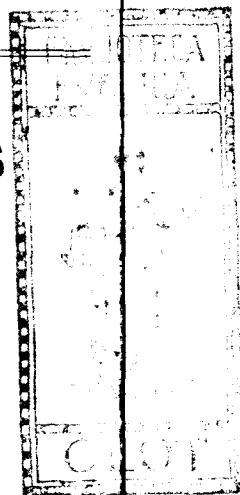

Figura lacada, sortida de les manufactures SAKURA

RETORN A LA CULTURA

La passada Dictadura, si bé fou pródiga en esdeveniments feridors i en claudicacions vergonyoses, no cal negar tampoc que va ésser feconda en grans i lloables iniciatives, sobretot en el terreny de la cultura. A l'ésser vedades les nostres activitats en el camp de la política i en la manifestació externa i sorollosa del nostre patriotisme, el poble català, amb un gran sentit de la realitat, va comprendre que hi havia uns altres mitjans ultra els purament polítics i espectaculars, per a catalanitzar i ennoblir a l'ensem el poble de Catalunya. I fou quan, intimament convençut d'aquesta tasca que l'anormalitat de les circumstàncies posava de relleu, es llençà a la noble brega d'una major creació i divulgació de la nostra cultura.

No és pas -- i tots ho recordaréu -- que la grapa de l'enemic no posés també les seves ungles en aquesta manifestació de la vitalitat catalana. Ans al contrari, són a la memòria de tothom la multitud de traves i persecucions que les autoritats centralistes ens posaven en aquest aspecte. Però, sia perquè llur desvergonyiment no arribava a tant, sia per les veus amigues de protesta que es feien sentir fronteres enllà a cada nova embestida, el cas és que mai se'ns arribà a tancar de cop aquesta porta que ens feia ovirar tan belles perspectives.

Encara recòrdem amb enyorament aquella època de tanta fuga editorialista, que ens portava cada dia un llibre nou o bé una revista nova. Encara recòrdem amb recança aquella curiositat cultural, aquell afany de saber i documentar-se, aquella sed de comentar, des de la tribuna o de la premsa, totes les manifestacions dèl moviment artístic i literari de Catalunya...

I aquesta gran activitat en el terreny de la cultura no es manifestava a Barcelona solsament. Aleshores, era una enorme delectança, des d'una redacció de qualsevol periòdic o revista comarcal, veure com es rebien, setmana rera setmana, aquella sel'lecte corrúa de canvis de totes les poblacions de Catalunya, on s'hi traslluía sempre aquell desig nobilíssim de perfeccionar-se i superar-se cada dia una miqueta més...

Fora del tot innecessari el dir, però, que d'un quant temps en aquesta part el termòmetre de l'activitat cultural catalana ha descendit lamentablement. Ja no es produeix amb aquell mogudíssim «allegro» d'abans ni tampoc hi ha aquella curiositat per les ccses de l'esperit que era la nostra consigna d'altres anyades. Retornats de bellnou a la palestra política, havem deixat, amb palesa ingratitud, tots els mofius d'un ordre intel·lectual a segón terme. Tot el que abans s'esmerçava en converses de literatura i art, en el comentari sobre llibres nous o publicacions novelles, avui se'n va en la moltes vegades estèril xerremeca sobre dretes i esquerres o en facècies de la més baixa i absurda politiqueria. Si ahir l'home del dia era el poeta, l'escriptor o l'artista avui té més popularitat qualsevol «jabalí» mestre en el dir i en el fer estupideses.

Precisa, doncs, normalitzar aquesta situació. Es de creure que tot aquest desplaçament en massa del nostre públic vers la curiositat política, que les circumstàncies han motivat i segueixen mantenint encara, tornarà novament a la seva posició normal. Lluny de no fer política, el que ens cal és que paral·lelament amb ella hi hagi prou escalf, prou ambient, prou entusiasme per totes aquelles activitats d'ordre esperitual que tan ajuden a la grandresa i al bon nom dels pobles.

R. PLÁ I CORAL

Ens manca una bona Entitat Cultural

Ja sabem que la sola lectura dels mots que encapsalen aquestes ratlles, serà suficient per fer exclamar al nostre lector: Però, és que encara no hi ha prou entitats a Olot...? a ço que respondrem nosaltres, sense deixar de reconèixer que, potser si, comença a haver-hi un excedent d'entitats a la ciutat nostra; que, insistint en la nostra afirmació, ens manca una bona entitat cultural i que, d'aconseguir-se, tindria d'ésser-ho tal com ho hem escrit; així, en majúscula.

Creiem que no serà difícil justificar la nostra insistència, explicant com nosaltres imaginem que tindria d'actuar l'entitat aquesta. Hem dit que tindria d'ésser una entitat cultural i això, ja la diferenciaria de la major part de les entitats existents: a més, hem fet precedir els epítets d'entitat cultural de l'adjectiu bona i amb això, creiem donar a entendre que tindria d'ésser regida per una assenyada organització i orientada vers uns resultats d'immediata eficàcia.

Manca ara tan solament, senyalar l'esperit que la informaria i exposar els mitjans que farien passible una tan bella com necessària aspiració.

Referent a l'esperit que tindria d'informar-la, ja no cal dir que fora el de la més estricta catalanitat, per bé que respectant, en absolut, les creences polítiques dels seus associats i en quant a les possibilitats de crear una entitat d'una tal naturalesa, creiem que no serà difícil i obirar-les, si diem que aquesta entitat fora integrada per diverses seccions respectivament dedicades al conreu de les Arts, les Lletres i les Ciències i amb les quals, s'aconseguiria, després d'alguns ja llunyans precedents que dissortadament no reeixiren, arribar a la constitució d'un organisme modèlic digne del tarannà i de les altes i veritables qualitats característiques de la ciutat nostra.

Ja sabem que el primer que ens diran els

nostres contradictors és que, vorejant el més cèntric dels nostres passeigs, existeix de temps, una gran societat que, si no té, podria molt ben tenir les aspiracions nostres; però a una tal objecció ens caldrà respondre, amb tot el sentiment de la nostra ànima, que l'al·ludida societat fa un grapat d'anys que té una magnífica biblioteca arreconada a les golfes, i que quan en tot aquest temps, no l'ha necessitada, vol dir que la seva manera d'ésser és molt difícil que pugui concordar amb les aspiracions per nosaltres preconitzades. De manera que, de fet, sols existeixen actualment a Olot societats polítiques i recreatives i si se'ns vol oposar l'exemple, ben digne per cert, de les entitats Orfeo Popular Olotí i de l'Ateneu, ens caldrà objectar que la vida migrada que els obliga a portar la noblesa dels seus ideals, és una prova més de com ha arribat l'hora de crear la nostra veritable i forta Entitat Cultural, que, a part de preocupar-se de les coses de l'esperit, tingués iniciativa pròpia, i prengués al seu redós, totes aquelles organitzacions disperses que, com l'Associació de Música d'Olot, Palestra i Sala Vayreda, si bé no necessiten per la seva actuació cloure's dintre els murs d'un local, podrien en canvi coordinar els seus serveis i donar una major eficàcia a les seves manifestacions.

Veuriem amb gust, doncs, que la nostra iniciativa trobés un ressó, no sols entre els nostres ciutadans, sinó també entre les diferents entitats olotines i deixant per una altra avinentesa el parlar amb tota l'extensió que calgui de l'organització interior de la entitat per nosaltres preconitzada, ens plaurà conèixer abans el judici aliè sobre la mateixa, amb el propòsit però de reprendre-la activament, cas que ningú és digne comentar aquesta iniciativa.

R. VAYREDA CASABÓ

DEL MOMENT

INSEGURETAT DE L'ACTUAL SITUACIÓ

III I DARRER

Vetllarà l'Estat per consolidar la producció i estimular les indústries? Vetllarà per la retribució suficient dels sous i per el màxim d'instrucció i higiene del treballador? Descongestionarà despeses inútils?

Són precisament aquests, junt amb el problema de les nacionalitats—descentralització administrativa i jurídica d'aquelles regions que, com Catalunya, ho han demanat i ho necessiten—els punts àlgids on podríem extendre'ns en demostracions evidents com a base per tenir confiança o desenganyar-nos respecte l'estabilitat de la situació actual i la seva consodilació definitiva.

La gran massa treballadora espanyola i el poble de Catalunya—polítics obrers i intel·lectuals—, recollint els anhels de l'immensa majoria de ciutadans segellaren amb el pacte de Sant Sebastià una unió sagrada per implantar la República. Uns i altres aspiraven no pas a un senzill canvi de règim nominal ni a satisfer romanticismes ideològics, sinó a la incompatibilitat de la Monarquia per obtenir un estat social més just, satisfent alhora les aspiracions de Catalunya.

L'onada anti-monàrquica fou tan avassalladora com general fou la satisfacció del país un cop s'hagué pogut manifestar lliurement per mitjà de les urnes i aquesta arribà al deliri el dia que per ràdio es rebé la nova de la implantació de la República Catalana a Barcelona i unes hores més tard la de la República Espanyola a Madrid. Tot havia anat bé i tothom elogià la decisió i enteresa de Macià i d'Alcalà Zamora, per haver donat el pas sense sang ni violències. La por a obtenir el canvi de règim per els probables aldarulls que poguessin esdevenir, s'havia esvaït i aquella diada històrica representava l'encarrilament definitiu de la qüestió social i del problema català. Per fi havíem arribat, sense desordres, a implantar un règim que seria garantia de l'ordre perquè donava satisfacció legal als problemes més difícils. Havíem donat, en aquells moments, amb el talismà marvellós?

Els nou mesos que portem de règim nou han estat nou mesos ben aprofitats si ens

fixem amb les esperances que d'ells s'esperaven? L'adveniment de les dues Repúbliques, que, més que un desmembrament peninsular era un destrüament de funcions peculiars indispensable, puix que regoneixia d'una manera tácita la varietat dintre de la unitat donant a cadascú el que era seu i reivindicant els drets naturals i històrics dels catalans, fou tot seguit frenat. La República Catalana es reduí a canviar el nom de Diputació per el de Generalitat i a un projecte d'Estatut semblant al projecte d'Administració Local que ja concedia Antoni Maura fa temps i que fou refusat per insuficient. Més doncs que a una Revolució assistirem al començ de una evolució, condicionada retallada, i per fi combatuda, pel que toca a Catalunya, per molts dels homes que assistiren al pacte de Sant Sebastià oblidant ço que en diuen "honor y caballeridad" o la paraula donada. Tots tenim exemples ben recents de l'esperit centralista de mols polítics assistents a n'aquella reunió amb els representants de les forces catalanes.

Els que combateren la Monarquia perquè la consideraven incompatible amb els drets i amb la llibertat de Catalunya, que faran si persisteix l'absolutisme centralista i assimilador, contrari a tota llibertat i a tota democràcia i si s'imposa en la majoria d'aquells homes que tenen la responsabilitat del Govern un criteri tant anòmal?

Entenem que no fóra res d'estrany que la Llei de Defensa de la República s'apliqués, en primer terme a tots aquells homes que mancant a la mateixa essència dels ideals republicans, des del govern deixessin d'atendre les reformes socials que el país desitja i que negligessin el problema de Catalunya, coses que crearien una atmosfera difícil al nou règim.

Aleshores, les classes ultra-conservadores comprendrien el greu error que haurien comés de no ajudar la consolidació de la República per les mateixes causes que adés sostenien la Monarquia.

Aleshores si que podríem afirmar que s'hauria donat un salt en el buid.

JOAN DE BELLPUIG

DE CARA AL MÓN

NOTES DE L'ESTRANGER

Aquests últims temps, la nota sobresortint de la política internacional, ha estat l'anomenat conflicte Xino-Japonès. En el moment d'escriure aquestes ratlles no sembla pas impossible un arrançament que eviti, per ara, una declaració formal de guerra, que potser, seria difícil localitzar, tenint en compte tantes potències com tenen interessos a Xina.

El caos xinès, pretext en què recolza el Japó, per a mantenir--temporalment segons les seves notes diplomàtiques--l'ocupació a la Manxúria, es suposa o s'afirma és provocat o simplement atiat per elements que estarien relacionats amb els Japonesos. La invocació per part dels Estats Units del pacte de les nou potències, no sembla pas tenir més desig que l'evitar la consolidació de l'avantatjosa posició actual del Japó a la Manxúria.

Això ja ho aconseguiria amb la declaració del Japó insistint en negar la seva--ambició territorial a la Manxúria, ja que desitja mantenir el pacte de les nou potències i l'anomenada política de «porta oberta», però demana es tingui en consideració el caos actual de Xina.

Durará molt de temps el «caos» o fins a quin temps serà considerat com a tal per les grans potències? Heus ací l'incògnita del conflicte...

Molts detractors de la Societat de les Nacions han aprofitat aquest desgraciat conflicte per a dirigir-hi tota mena d'atacs i diatribes. A part els errors que s'hagin comès, és un fet cert que ha evitat molts conflictes i cal perquè tingui la màxima autoritat, que se li presti aquella cooperació ciutadana, decidida a renunciar tota acció de violència per fer valer els punts de vista respectius. En lloc d'accions bèl·liques cal posar a l'ordre del dia els abstratges interna-

cionals, amb una autoritat super-estatal que els faci complir.

Un moment difícil passaria la S. de N. en el cas possible del triomf d'Hitler a Alemanya, encara que sembla segur la lluita serà en tot cas molt renyida. No cal dir com enrariria el panorama polític d'Europa si Hitler portés a cap, després d'arribar al poder, els seus plans atrevits.

La nota de la darrera setmana ha estat la retirada de M. Briand del Ministeri d'Afers Estrangers de la República Francesa. La partida ha estat molt ben jugada i guanyada per l'incansable Laval i per Tardieu.

D'aquesta manera Laval i Tardieu que veuen venir les eleccions generals de la primavera vinent, podran guiar la política estrangera en vistes a contentar el xovinisme francès, i en vistes també ha guanyar-se popularitat. La Conferència de Lausanne, però, ha estat suspesa, i no queda més que la del desarmament que ha de tenir lloc a primers de febrer, a la qual Tardieu hi pot jugar un rol important.

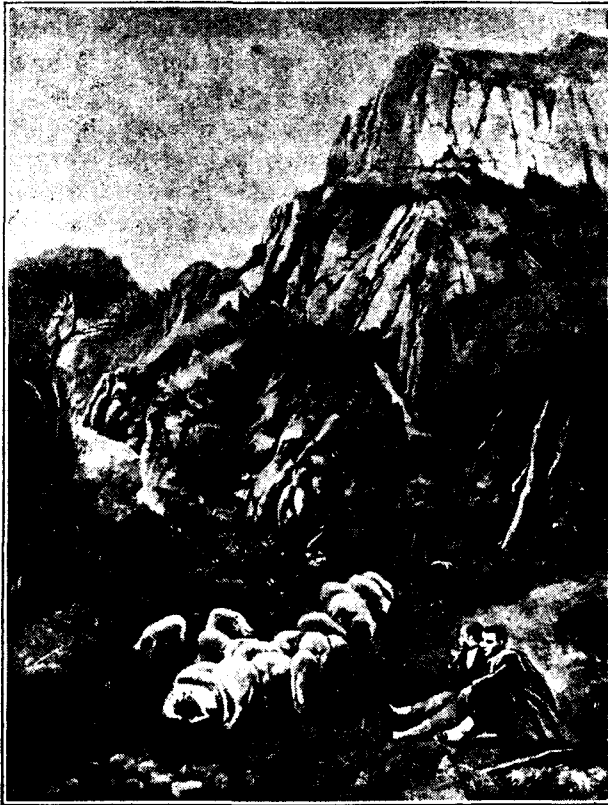
D'ençà del viatge de Laval als Estats Units, per a parar els peus a Mr. Hower en la qüestió de les moratòries i de l'acord del Parlament lanqui en el sentit que no es poden anular els deutes internacionals, s'està vivint un moment de trascendència innegable, pels resultats que pot tenir a Alemanya la resolució que és prengui com per exemple el possible triomf d'Hitler que ja esmentem damunt. Cal confiar en la moderació dels dirigents, per a continuar en benefici de tot el món la política de Locarno.

REPORTER

LES ARTS

MONTserrat VIST PELS ARTISTES CATALANS. - Com ja estava anunciat, durant la segona quinzena del passat desembre, han estat exposades les obres presentades al concurs que, amb el nom que encapsala aquestes ratlles, va organitzar-se amb motiu de les Festes Jubilars. En conjunt l'Exposició quedava a un nivell superior al del Concurs. Barcelona vista pels seus artistes i cal reconèixer que el fall promulgat pel Jurat, especialment en l'obra d'En Sisquella, que reproduïm, ha estat reconegut

com a just per la majoria de les gents. S'ha fet remarcar la serietat i l'interés de la majoria d'obres de caràcter històric així com la secció de gravat en la que s'han premiat interessants obres degudes als artistes E. C. Ricart i J. Vila Arrufat.

PESEBRES. - Entre els nombrosos pesebres que, amb motiu de les passades festes de Nadal, s'han construït a Barcelona, cal esmentar, precisament potser per fugir del tipus corrent de pesebre, el construït pel Foment de les Arts Decoratives als baixos de la casa núm. 57 del Passeig de Gràcia i els que amb el nom de Pesebre Antic-Modern varen instal·lar en el seu local social els artistes del Cercle Artístic de Sant Lluc. El primer d'aquests que més que un pesebre era una mena de diorama, es caracteritzava per la seva llibertat de concepció i potser adolia d'una manca de coordinació entre la part plàstica i la part efectista de les visions que s'hi projectaven. El segon, de caràcter retrospectiu, estava completat per varis interessants agrupaments de figures degudes als artistes. Granyer, Llauredó, Solanic, Ferran i Collet molt ben combinats sobre fons simplistes deguts a En Jaume Busquets.

MANUFACTURES D'ART. - En la impossibilitat de referir-nos d'una manera concreta a cada una de les nombroses exposicions que, durant el transcurs del mes se celebren a Barcelona, ens referirem únicament a aquelles que, pel seu valor més particularment ens interessin, esmentant les altres en la informació. D'entre les primeres ens cal remarcar avui l'exposició de laques que la manufactura Sakura va tenir a la Sala Parés; la qual, junt amb la de ceràmica que En Llorens i Artigas va tenir-hi darrerament ha demostrat que entre nosaltres poden ésser conreades amb èxit produccions que, per les dificultats que ofereixen, no semblen pas massa apropiades dintre de les nostres latituds.

Deixant per un altre número el comentari sobre la ceràmica d'En Llorens farem remarcar la laca reproduïda en la nostra primera pàgina un exemplar de la qual fou adquirida pel Sr. President de la Generalitat i regalada al Sr. Alcalà Zamora amb motiu de la seva elecció a la Presidència de la República Espanyola.

Cal esmentar també l'Exposició de l'artista sabadellenc J. Valls Baqué, a la Sala Parés les que a les Galeries Syra han tingut els pintors Obiols, Vicente i un complet grup d'Artistes catalans moderns.

LES LLETRES

RITMES ⁽¹⁾

101

Somriu, castedat de la font, nuditat de la dona!
 Perleja la pau del silenci d'argent una fina
 rosada de sol tremolós que rellisca pel marbre
 vestint el repòs de l'estàtua amb la joia serena
 d'un prisma captiu en presó de cristall, rosa núa
 tan casta dormint a la falda d'una hora que plora
 dessota els dossers de xiprers de la nit coronada
 d'espines d'estels, oh festeig de la llum i les ombres...
 Voleien al grat de l'oreig en miracle de pètals
 les cendres del cor que es consúm i el contacte suscita
 la fressa de cent espirals de clarors, cantadora
 garlanda de brolls en camins de miralls de les aigues
 cerclant amb subtil cascadeig de cadolles la pura
 foguera de marbre polit de la dona que centra
 la calma del gràcil brandar d'unes ales cansades
 que pleguen el vol vetllador sota el pes de les roses.
 Sanglot infantil de les aigues al cor del silenci!
 Puresa del marbre daurat al faldar de la viva
 conversa dels líquids camins dringadors amb profunda
 onada dispersa de passes que corren i es fonen
 baixant les escales de pàl·lid argent de les vagues
 suaus cicatrius del record! Quines aigues volubles,
 quin marbre d'estàtua, quin pàl·lid somriure, quin pètal
 d'estel o de rosa serà l'esperit de la tarda
 que servi la clau dels enigmes i esborri l'incògnit
 subtil geroglífic de l'or al damunt de les ombres?
 Sospira la font de cent brolls al voltant de l'estàtua
 i el cor, dins el gris i el morat del ponent de setembre,
 demana a les hores que passen el rastre dels dies
 que foren, i al temps el secret que ens renova la força
 i ens torna més vells, com el tany d'ametller que la blanca
 florida cobreix de candor i es retorça i s'asseca,
 vetust en l'esforç renovat, sofridor sense tares...
 Somriu, nuditat de la font, castedat de la dona!
 No sents, esperit del demà, quin torrent subterrani
 revolta les aigues al peu de l'estàtua serena
 centrant el menyspreu de la nit vanitosa de somnis?

A. ESCLASANS

(Escola intel·lectualista)

(1) Del IV Llibre de Ritmes, inèdit.

L'HEREU

Avui, honorem les nostres pàgines amb aquest fragment de la novel·la d'en Prudenci Bertrana, que ha estat llorejada amb el Premi Creixells de 1931, rendint amb aixó, homenatge al notable escriptor gironí.

Capítol I

Es deixondia suaument, com si una mà estimada l'estirés molt a poc a poc d'una profunditat delitosa, d'un no res infinitament dolç i reparador. Durava un instant que sabia pas on era. Allò que veien els seus ulls, enteranyinats per una resquicia de son, semblava nou i li causava estranyesa. A sobre hi tenia un encanyissat sense rebatre, a l'entorn unes parets nues, lliscades grollerament, plenes d'esquerdes tortuoses que imitaven els rius d'un mapa, i, a terra, un empostissat revellit, bru, desigual, aprimat per l'ús, on els corcs havien obert fossars i trinxeres dintre els quals la pols de les centúries no era inquietada. El batent d'una gran finestra gòtica, convertida en balcó, clos per una barra travessera, maltractat per la intempèrie i els anys, així com els fustatges del trespol, deixaven traspuar la llum forana per les juntures i per un enorme esvoranc, obstruït amb un parrac de faldilla roja.

Innocenci Aspriu, tot d'una, eixia d'aquella venturosa inconsciència i recordava que era a pagès, al bell sojorn de cada estiu, on havia arribat la nit abans amb els seus pares i on passaria les vacances d'estudiant de l'Institut, fent vida salvatge a guisa d'heroi d'una novel·la de Mayne-Reid o de Juli Verne. Dia ençà dia enllà, sempre era a mitjans de Juliol que ell fruïa d'aquest primer desvetllament a muntanya. A desgrat de frisar per reviure les sensacions inoblidables dels anys anteriors, la mandra pròpia dels nois encara impúbbers i de sang no massa rica, el mantenien estenellat en el seu catre amarant-se del silenci i de la pau rural. Un airet subtil, ple de sentors voluptuoses, penetrava per les nombroses crètues del fustam i li acaritava amb dolcesa la pell del coll i dels braços que tenia des-

coberts. Era una alenada frescal, sanitosa, puixant que eixamplava els pulmons i aclaria la intel·ligència. Unes llunes de sol, com una escampadissa de monedes d'or clapejaven l'embrunit empostissat, i dansaven al compàs de les fulles d'un plàtan que l'oreig del matí feia aletejar al defora, i s'oïa la piuladissa feble d'un cardines novelles, el niu de les quals es trobava a l'abast de la mà. També s'oïa el parloteig de les orenetes, una mena de refilet gutural ple d'optimisme i de joia. Innocenci les endevinava escotorides, gèntils, el pit ros, l'esquena tornasolada breçant-se en un primal de branca, pentinant-se al sol. Amb el bec esbullaven llur plumatge i amb una extremitud el tornaven a allisar i desplegaven l'ala i decantaven el cos i canviaven de positura com el més assenyat seguidor d'una cura helioteràpica.

I d'allà baix, del rieral, encara arribaven les cantúries dels rossinyols excitats per la poesia de les frondes, on la rosada de la nit es desfeia en boirines i llúia en l'herbei com puntes de diamant.

Entretant els ulls d'Innocenci fruïen d'una mena de cinematografia rara i grotesca. El junt del porticó amb la llinda del finestral, acruava a guisa de trau d'una cambra obscura i projectava les coses foranes en el gruix de la paret emblanquida.

A voltes les imatges que reproduïa el tòrc objectiu eren tan incertes i deformes que esdevenien un pur jeroglífic. L'aviram, el noi dels masovers, el quisso o algun cap de bestiar que trescaven per l'era, s'assiluetaven caricaturescament invertits, en mig d'una confusió de raigs de llum i ombra que s'eixamplaven com les barnilles d'un ventall, fins a restar esvaïdes en la llargada de l'encanyissat.

POESIES

Fra Xavier d'Olot, Caputxí.
Editorial Políglota-Barcelona.

Tenim entre les mans, el primer volum de *Poesies* de Fra Xavier d'Olot, caputxí.

Després de la lectura d'aquest pulcre volum, ens sobta de seguida l'ardidesa jove i una mica aspra que se'ns despren. Té l'agredolç dels fruits entre verds i madurs, però ja té una secreta força en el ritme que seus emmena. A estones aquest mateix ritme és un martelleig seguit; seguit. A estones és trencat amb una gràcia ignorada. No té una imatgeria truculent, sinó una imatgeria llisa, suau, sense anfractuositats, tendra i fresca, ni restes de melangies, ni angúnies d'enyorances, domini complet d'una alegria sana i humil. I per damunt de tot una manera molt especial d'enfocar els temes, i una personalíssima visió de les coses, neta d'influències i de suggestions; un estil propi.

Si tot això és com una síntesi de les valors d'aquest volum, perquè no podem permetre altra cosa a la nostra insuficiència, encara descobriu al cap d'avall d'aquestes valors, la formació intel·lectual de l'autor, segura i ferma, i el pòsit transparent i el sediment translúcid provinent de la coneixença profunda dels clàssics.

La nostra ciutat no ha pas estat gaire sortosa en el ram de la poesia. Si existís a Olot una tradició poètica per l'estil de la tradició paisatgista, avui seria festejada com cal la revelació d'aquest nou poeta qui l'honora com cap altre.

No cal dir com ens complavem en felicitar-lo.

A F O R Í S T I C A

DEL LLIBRE: "LA CONVERSATION"

Hom no estima pas a una dona per ço que ella diu; hom aima ço que ella diu per tal que hom l'estima.

La conversació d'un bon fogar és casolana, banal i sabrosa com aquests plats fets amb viandes simples, que hom prefereix als més complicats.

Es de remarcar per lo extraordinària, la memòria de la dona amorosa.

Observant el vocabulari d'una dona hom pot deduir els seus amants, de la mateixa manera que Cuvier, amb sols un os, reconstituía els monstres desconeguts.

Als inicis de l'amor, els amants parlen de l'avenir, al seu crepuscle parlen del passat.

Un consell és sempre una confessió.

Es necessari molt d'esperit per a ésser discret. L'enuig, pel sentiment de buid que produeix, crea una mena de corrent d'aire irresistible que fa muntar del fons de l'ànima, els secrets que un voldria retenir

Caldria imposar-se la següent norma: No repetir mai una murmuració sense abans, haver-la comprovada. Val a dir que, de complir-la exactament, hom no diria mai res.

ANDRE MAUROIS
Trad. de R. V.

LA POLITICA

DOS FETS

De vegades els fets corroboren amb una rara oportunitat les teories. Dies enrera parlàvem de la falsa política emprada per majories i minories. Retrèiem com un dels principals defectes de les majories, el voler fer prevaldre l'ideologia del partit a l'interés del país i retrèiem a les minories, també com un dels seus principals defectes, la falsa política dels atacs desmesurats i incivils a l'enemic polític. Hi han dos casos rescents que ho evidencien. L'un és el cas Anguera de Sojo, l'altre el de Joan de Garganta.

De tota la literatura política, no gaire equànime en general, motivada per la dimissió de l'únic governador català i catalanista que ha tingut Barcelona per ara, una sola cosa se'n desprèn i és que l'interés d'un partit, no l'interés patriòtic, fou la causa de la seva dimissió. Es de sobres conegut el criteri de la gent sobre la gestió d'aquell governador.

No cal pas, doncs, que ens enganyem ni que cerquem pal·liatius al fet, ni volem ara lloar ni criticar. En tindriem prou repetint el que deia «Mirador» amb l'equanimitat que el caracteritza: «En la nostra política de governació interior, millor seria fer una política nacional que una política de partit». I C. Pi Sunyer desde «La Rambla» parlava en el mateix sentit.

Si aquest és el fet que evidència l'equívoca política d'una majoria, a casa nostra mateix

trobem el fet de la falsa política minoritària que aludiem. Ací hem vist com setmana rera setmana, amb una constància digna de millor causa, s'ha atacat incivilment, des d'un setmanari catòlic-monàrquic, al digne batlle Joan de Garganta. Integren o integren l'ideari d'aquesta minoria, l'ordre i el respecte a l'autoritat constituïda. Les circumstàncies però, els han fet perdre el món de vista i han demostrat que saben alterar l'ordre moral (el material ja és una altra cosa) i saben molt bé prescindir del respecte a l'autoritat que tant predicaven.

Aquest és el cas de les minories que aludiem. De casos semblants podríem retreure'n molts i d'arreu de Catalunya. Com a demostració d'alguns defectes que retrèiem en el nostre darrer article a majories i minories ja n'hi haurà prou. Es clar que ni escrivíem aquell article, ni aquest, ni els que puguin venir, en cap to paternalístic, per quan sabem de sobres que no tenim cap autoritat, absolutament cap, per donar consells a ningú. No fem més que constatar fets i no els constatem per altra cosa que per mirar d'assolir la màxima perfecció possible en el comportament polític, a la qual cosa no creiem que vulgui renunciar cap partit ni individualment cap partidari, començant per nosaltres mateixos.

JOAN PUIGJORN

REMARQUEM:

- El discurs de Miquel Maura, principalment en parlar del nostre ESTATUT, propaganda gratis i eficaç per a «Nosaltres Sols».
- La dimissió de Marcel·lí Domingo, del càrrec que ostentava en el directori de l'Esquerra Catalana.
- L'homenatge a Nicolau d'Olwer.
- L'alçament interior encara, d'algunes minories parlamentàries enfront del nostre ESTATUT.

TORNAVEUS

UNA NOVA OBRA DE STRAWINSKY. - Per l'Orquestra Sinfònica de París, ha estat estrenada una nova obra de Igor Stranwinsky. Es tracta d'una composició integrada per una tocata, dues àries i un caprici, totes aquestes parts inspirades dintre les més perfectes normes clàssiques però realitzades amb tota la complexitat i maestria de què és capaç el gran músic rus.

Segons ha escrit el crític francès Paul le Flem...

DESCOBERTA A EGIPTE. - Entre les descobertes que la premsa mundial ha donat a conèixer darrerament, hi ha la del palau de la reina Nertiti en les excavacions que és porten a cap a Tielelamana. Entre les restes d'aquest palau que data de 3090 anys abans de Jesucrist, han estat trobats diferents valuosos objectes.

A continuació reproduïm el programa de les Conferències que, sobre Pintura Moderna Catalana, varem anunciar que tindrien lloc, a primers d'any a París:

I. Pere Coromines: «La Catalunya del segle XIX».

II i III. Joaquim Folc i Torres: «La pintura neo-clàssica»; «Benet Mercadé i el romanticisme».

IV i V. Feliu Elias: «El naturalisme: Lluís Rigalt, Martí i Alsina; Vayreda»; «L'academisme realista: Caba, Simó Gómez».

VI. Alfons Maseras: «Fortuny i la seva Escola».

VII i VIII. Josep F. Ràfols: «L'humanisme: Llimona, Baixeres, Graner, etc.»; «L'impressionisme i la seva repercussió a Catalunya: Rossinyol-Cases-Nonell, Picasso».

IX i X. Rafael Benet: «El post-impressionisme»; «Les escoles d'avantguarda a Catalunya».

XI. E. Focillon: «La peinture catalane et la peinture moderne française».

Aquest cicle de conferències tindrà lloc entre finals del mes de febrer i el mes de març del corrent any.

Després d'una visita que el professor Focillon féu al nostre Museu d'Art Contemporani, fou proposada per la Universitat de París a la Junta de Museus, la celebració d'una exposició d'obres dels artistes catalans, que corresponguin més assenyaladament a les il·lustracions de les conferències que es donaran a la Sorbona, de manera que aquestes, ultra ésser il·lustrades amb projeccions, ho siguin amb obres originals. La Junta de Museus de Barcelona acordà acceptar en principi la proposició, la qual serà degudament formalitzada en una pròxima visita del professor Focillon i del professor de la Fundació Cambò, M. Lavedan, a la nostra ciutat.

GASETA LOCAL

VEREDICTE AL CONCURS DE PESSEBRES DE 1931-32. - Premi de 250 pessetes, donatiu de l'Excelentíssim Ajuntament de la ciutat, a uns operaris d'«El Arte Cristiano».---Premi de 150 pessetes, donatiu del senyor Joaquim de Solà-Morales, a En Corcoi-Serrat.---Premi de 150 pessetes, donatiu del senyor Ignasi de Ventós Mir, al «Centre Autonomista Jaumí».---Premi de 150 pessetes, donatiu del senyor Manel Masllorrens, a N'Emeteri Vélez.---Premis d'«El Arte Cristiano», «Anònima Mató», «Artes Religiosas», «El Renacimiento», «Arte Olotense», «Arte Católico», «La

Sagrada Familia» i en Pere Marguí als pessebres següents: Artur Novoa, «Orfeó Popular Olotí», Dou-Barnadas, «La Tradició Catalana», «Centre Catòlic», Carme i Maria Brunet, Brodats «La Perfecció», i Lluís Legares.

Els demés pessebres d'En Saturní, Jordi i Mercè Brunet.---La Caritat, Pares Carmelites, Esteve Escapa, Lluís Hereu Campreciós, Hospital, Germanes de Sant Josep, Ramón Juste, Ramon Llumà, Damià Marguí i Josep Pla seran cridats en ordre alfabètic segons la lletra inicial que sortejarà durant la vetllada.

CONFERENCIA D'EN RAFAEL BENET. - Invitat pels organitzadors del Concurs de Pesebres d'enguany i amb motiu d'haver-se traslladat a Olot per a procedir al fall del mateix, va donar una conferència a la Sala de Sessions de les Cases Consistorials versant sobre la moderna pintura i escultura francesa de finals del segle passat i principis del corrent. Aquesta conferència que fou il·lustrada amb nombroses projeccions, resultà interessant en extrem.

CINEMA SELECTE. - No perquè hagi estat una iniciativa nostra, podem deixar de felicitar-nos de l'èxit assolit per la primera Sessió de Cinema Selecte que, com estava anunciat, va tenir lloc el passat dia 4 de gener al Teatre Principal. Val a dir però que el programa integrat per un film documental de la envergadura de Turksib (tot ell creat a base d'insistència i contrast) per varis films naturals i retrospectius i finalment per la creació meravellosa de Charlot: El Pelegrí, era per a deixar satisfet al més exigent dels públics Cal remarcar també l'encert que varen tenir els organitzadors en amenitzar la sessió amb un escollit programa de discos de gramola, apropiats per a les diferents pel·lícules que s'anaven projectant.

Es d'esperar doncs, que les sessions que s'anuncien pels mesos de febrer, març i abril es veuran tant o més concorregudes que la primera.

Sembla que serà un fet l'adquisició d'un «Stand» en l'exposició del Foment de Turisme de Catalunya en el qual s'hi exhibiran propagandes de la nostra ciutat.

Sertosament no manca doncs a Olot una reacció favorable a aquestes manifestacions d'expansió que sens dubte han de beneficiar-nos a tots.

Felicitem a tots quants es desvetllen en aquestes tasques i d'una manera especial a l'«Atracció de Forasters» tan encertadament creada i dirigida per l'Ajuntament.

NOVES ADQUISICIONS DE LA BIBLIOTECA POPULAR.-Amiel: Diario íntimo.

Apuleu: Les metamorfosis Vol. II (Bernat Metge).

Araluce: Arquímedes.

Araluce: Sócrates.

Badosa: (P. Ricard d'Olot); Alma salvaje (donatiu autor).

Badosa: (P. Ricard d'Olot); Monja. ? Mail

Barbusse: Elevación.

Baroja: Memorias de un hombre de acción. La venta de Mirambel.

Baroja: El pasado. Tragedias grotescas.

Bello: Viaje por las Escuelas de España, II-III.

Bertràn: El gran teatre del Liceu de Barcelona, (donatiu).

Blanco: Boston Barcelona.

Cámara de Comercio de Barcelona: Memòria... del año 1930, (donatiu de la Cám. Com. de B.

Carlyle: Historia de la Revolución Francesa.

Carassas: Rafael Casanova, (C. P. Barcino).

Ciceró: de l'orador, vol. II (Bernat Metge).

Dostoiewski: Netochko.

Dumas: El tulipán negro.

Espina: Mujeres del Quijote.

Estudis Universitaris Catalans, Vol. XV, núm. 2 (1930).

Fàbregas: A través del pròxim Orient.

Fleteher: Historia de la Arquitectura, vol. II.

Folch: Resum de la H.^a general de l'Art, vol. II.

Grey: El Paso del Sol Poniente.

Guilera: Carnet d'un esquiador.

Institut d'Estudis Catalans. Anuari 1921-1925.

Krebs: El Papat i el Principat de Catalunya fins a la unió amb Aragó.

Larrazabal: Vida del libertador Simón Bolivar.

Machado: Poesias completas (1899-1925).

Maragall: Traduccions de Goethe, I i II-

Maragall: Epistolari II:

Maragall: Por el alma de Cataluña.

Martinez Ruiz (Azorín): Los pueblos.

Martinez Ruiz (Azorín): El alma castellana.

Martinez Ruiz (Azorín): La ruta de D. Quijote.

Martinez Ruiz (Azorín): El Paisaje de España visto por españolas.

Millas-Vallserosa: Assaig de les idees físiques ques i matemàtiques a la Catalunya medieval, (donatiu).

Moroles: 1830 Las Sománticas-1930.

Problema Comarcal de Catalunya, El.

Rahola: Comercio de Cataluña con América en el siglo XVIII.

Rovira-Virgili: Historia Nacional de Catalunya vols. III, IV i V.

Salvat: Diccisnario de Aguicultura. Fascicle IV.

Spyri: Los niños Gritli.

Tratado Comto. de Biología Moderna I, II, III i IV.

Wells: L'amor i M. Lewisham.

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

Joan Fajula

DENTISTA

Serra Ginesta, 1

Josep Pujol

PINTURA DECORATIVA

Sant Rafel, 11

Garatgé Noguer

REPARACIONS ELECTRO-MECÁNIQUES

Plaça Clzrà, 10 - tel. 127

Miguel Andorrà

SASTRE

Plaça de la República, 15

Ramón Moret

METGE

Sant Tomàs, 7

Joaquim Benet

CAMISERIA - MERCERIA - NOVETATS

Major, 11

Palau de les Mitges: Per bones, barates
imés ben assortida
no hi ha cap més casa.--Variació en puntes i brodats.
Bellaire, núm. 6. OLOT

Josep Sibidí

FERRETERIA

Major, 18

Joan Aubert

ARQUITECTE

Fontanella. 16

Josep Teixidor Surroca

Manuel Teixidor i Comes

ADVOCATS

OLOT - Bellaire, 4

BARCELONA - Rambla Catalunya, 79, 2., 1.^a

Telèfon 73307

PLAÇA MORA, 1.

OLOT.

Per anuncis en aquesta secció dirigir-se a la
Impremta d'aquest setmanari: Clivillers, 23

OREIG

PUBLICACIÓ D'ARTS, LITERATURA I POLÍTICA

Correspondència: Carrer de Vayreda, núm. 4.--OLOT

El Sr., que viu a

..... carrer núm

Se suscriu a OREIG pel preu fixat de 0'75 pessetes, per trimestre.

..... de de 1932.

Signatura.

DE VENDA: -- Kiosc de Nicanor Marull; Centre de Suscripcions, d'Eudalt Arqués, i en la llibreria Sala.

Anónima de Transportes, S. A.

TELEFON 48 - OLOT

Transports en General

Concessionària del D. C. de petita velocitat de la companyia dels F. C. del NORT, amb facturació directa a totes les estacions d'Espanya.

SERVEI DE DOMICILI A DOMICILI entre Olot i Barcelona de petita velocitat combinat amb l'Agència ARDERIU Y PAYEROLS Rec, 15. Telèfon 19146.

SERVEI DE RECADER diari d'OLOT a BARCELONA i viceversa combinat amb l'Agència de JOAN ARIAS. Passeig del Born, 13 Telèfon 13354.

Hispano - Olivetti

**La màquina fabricada a
Barcelona**

Proveu-la i la comprareu

Preus especials per Col·legis i Acadèmies

Via Layetàna, 37

Telèfon, 10265